

MEMO

aan **Marc Rijnveld**
van **Bart Teulings**
datum **13 december 2021**

onderwerp **Vragen over rol en bijdrage AEF**

Beste Marc,

Ik begreep uit de agenda van de klankbordgroep 'Gezondheidseffecten van windturbines' van maandag 13 december as. dat er behoefte bestond aan toelichting over de rol en bijdrage van AEF. Vanuit AEF zal Jonas van Leeuwen vanuit AEF bij de vergadering aanwezig zijn om een verslag van de vergadering te maken. Het leek mij goed als projectleider nog in dit memo helder onze rol en bijdrage toe te lichten naar aanleiding van de naar voren gebrachte punten.

Ondersteuning AEF voor expertgroep en klankbordgroep

De gemeente Amsterdam heeft AEF gevraagd ondersteuning te leveren aan de expertgroep 'Gezondheidseffecten van windturbines' bij haar werkzaamheden en het uitwerken van de adviesnotitie en aan de klankbordgroep.

Afgesproken is dat deze ondersteuning zal bestaan uit:

1. Met de voorzitter van de expertgroep uitwerken van kort plan van aanpak voor expertgroep
2. Organiseren van sessies en in overleg met voorzitter opstellen agenda voor expertgroep
3. Opstellen van verslagen van sessies van expertgroep en klankbordgroep
4. Met voorzitters afstemmen van werkwijze expertgroep en klankbordgroep, waardoor vragen en input van de klankbordgroep een plek krijgen in advies van expertgroep
5. Voor de expertgroep uitwerken adviesnotitie – in overleg met voorzitter en expertgroep
6. In overleg met voorzitter onderhouden van contact met gemeente over voortgang.

De rol van AEF naar de expertgroep is dus ondersteunend als secretaris. Zij heeft geen inhoudelijke stem in de expertgroep. Verder ondersteunt zij de klankbordgroep met verslaglegging en het zorgdragen dat zij in staat wordt gesteld haar vragen en input aan de expertgroep te leveren.

Werkwijze expertgroep

Met de expertgroep is een gestructureerde aanpak afgesproken, waarbij wordt begonnen vanuit bestaande normen en standaarden en *vervolgens wordt gekeken naar zorgen en aandachtspunten die leven in de stad en bij de leden van de expertgroep en de klankbordgroep ten aanzien van deze normen en standaarden. Vervolgens verkennen de leden van de expertgroep op basis van hun expertise welke wetenschappelijke inzichten op basis onderzoek en ervaringen hierover bestaan.* Zo kunnen de witte vlekken in de bestaande denkwijze in kaart worden gebracht en inhoudelijk getoetst op basis van de expertise in de expertgroep. Dat zal leiden tot een advies van de expertgroep over de te hanteren normen.

Gespreksnotitie voor expertgroep

De gespreksnotitie die wordt aangehaald speelt een rol in de eerste stap van dit proces. *Dit staat in de eerste alinea van de notitie expliciet toegelicht.* Op de notitie staat het woord concept om aan te geven dat het het *startpunt is voor het gesprek* in de expertgroep. De expertgroep heeft deze notitie als startpunt voor haar gesprek overgenomen en gevraagd deze te delen met de klankbordgroep. Deze tekst is niet bedoeld als tekst voor het eindadvies van de expertgroep. Vanuit de expertgroep is het verzoek aan de klankbordgroep *naar aanleiding van deze weergave van het gangbare beleidsdenken, vragen en zorgen naar voren te brengen.* Een aantal nu al gemaakte opmerkingen vanuit de klankbordgroep zijn voor de expertgroep waardevol. Het secretariaat zal de opmerkingen en suggesties van de klankbordgroep delen met de leden van de expertgroep. De tekst van de notitie is niet bedoeld als aanzet voor een rapportage en behoeft in deze fase geen redactionele suggesties.

Wat betreft de inhoud van deze gespreksnotitie:

- ▶ In hoofdstuk 1 wordt het juridisch kader over gezondheidseffecten van windturbines samengevat met een verwijzing naar de Wet Milieubeheer en het Activiteitenbesluit. Daarbij dient uiteraard verwezen te worden naar de uitspraak van de Raad van State over het Activiteitenbesluit. Er wordt op geen enkele wijze gesteld of gesuggereerd dat deze uitspraak het begin van de discussie over de gezondheidseffecten van windturbines in Amsterdam zou zijn.
- ▶ Onder de gangbare door de overheid gehanteerde normen en uitgangspunten zijn de drie samengevatte rapporten (TNO, WHO, RIVM) de basis voor de motivatie van beleid. Deze zijn neutraal samengevat. Dat past in de bovengenoemde werkwijze. De vervolgstap, die wordt gezet is dat de zorg- en vraagpunten over deze benadering worden geïnventariseerd. Er is geen sprake van het kritiekloos overnemen van normen van overheden, of industrie, maar van het samenvatten van een rapport als stap in een proces van hoor en wederhoor. In hoofdstuk 3 is al een zevental van deze zorg- en vraagpunten samengevat als opmaat voor de volgende fase van dit proces.

Levendige discussie

In het plan van aanpak wordt als aanleiding voor het instellen van de expertgroep genoemd de 'levendige discussie over de gezondheidseffecten van windturbines'. Deze formulering is bewust vrij neutraal gekozen, maar beoogt op geen enkele wijze een oordeel uit te spreken over de strekking van de discussie.

Onafhankelijkheid AEF

Het team van AEF vervult haar rol vanuit haar professionele deskundigheid en onafhankelijkheid. Het team wordt gevormd door Bart Teulings als secretaris en Jonas van Leeuwen als verslaglegger. Bart Teulings heeft ruime ervaring met adviesprojecten op het terrein van duurzaamheid voor ministeries, provincies en gemeenten. In 2018 heeft hij oa als zelfstandig adviseur voor de gemeente een advies gegeven over het inrichten van het Klimaatfonds. Deze opdracht heeft hij na zijn overgang naar AEF vanuit die werkomgeving afgerond. Verder is AEF niet betrokken bij het Amsterdamse klimaatbeleid. Maarten van Poelgeest is ook werkzaam bij AEF maar heeft geen rol in dit project.

Ik vertrouw erop de leden van de klankbordgroep langs deze weg voldoende geïnformeerd te hebben over het proces dat de expertgroep voor ogen heeft en de rol die het team van AEF daarin speelt als onafhankelijke ondersteuning.

Een vriendelijke groet,

Bart Teulings